

Vern om familien

I Nasjonal Samlings program sto det at man skulle verne om familien og at morsrollen skulle bli gitt en høyere status. Litt av poenget med dette var selvsagt at man skulle oppdra og beskytte barna. I dag er denne oppgaven overtatt av myndighetene finansiert gjennom innsamlingsaksjoner i TV.

Nå var det ikke mange årene slike grusomme nazistiske meninger fikk lov til å forpeste tomme demokratiske sinn, før vi heldigvis fikk erstattet folkevetet med Freud og Spock, Inge og Sten, Redd barna og Blitzhuset...

Resultatet av en fri oppdragelse i et fritt samfunn vil ganske snart åpenbare seg i de tusen hjem. For det nærmer seg selveste julekvel-den, og norske familier samles for å feire en god, gammeldags jul med god gammeldags julemat.

Eller er det ikke slik lenger?

Det har kommet oppsiktsvekkende opplysninger fra en del av Oslos ungdomsklubber, hvor det viser seg at en stor del av den oppvoksende slekt aldri spiser norsk mat. En nasjonalrett som får ikål ble et nytt og spennende bekjentskap for mange unge. Faktisk skulle det vise seg at det var flere unge og frie demokrater som ikke kunne spise med kniv og gaffel engang. Hvem bruker kniv og gaffel til pizza og hamburgere...?

Et annet stort problem var at familiene sjelden eller aldri spiser hjemme på samme tid. Begge foreldrene må jobbe og ofte til ulike tider. Maten lager hver enkelt selv i mikrobølgeovn, og de spiser foran fjernsynet.

Det er ikke så veldig mange år siden Ola Nordmann lo av sine amerikanske fettere fordi de hadde kunstig juletre. I dag har fremmedgjøring og økonomiske problemer tatt strupetak på de fleste norske tradisjoner. De juletrærne som ikke er kunstige, er i det minste danske. Og lutfisken får vi ferdig pakket og bare til å varme opp. Sylte koster en liten formue og kan fås i plastpakkede skiver. Ribben, pinnekjøttet og dampede poteter er erstattet med ris og kinamat. Og torsken på Sør- og Vestlandet er enten utryddet av alger eller er uspiselig pga. forurensingen av havene.

Nå skal ikke jeg ødelegge stemningen for avisens lesere, men det er faktisk skjedd noe dramatisk med våre spise- og familievaner — og det er ikke til det bedre. Et samfunn som nedvurderer mors- og kvinneverken til å bli en fødemaskin med rangle i den ene hånden og stresskuffert i den andre, har mistet den viktigste ingrediensen til å skape tradisjon, samhold og harmoni — et hjem og en familie. Resultat er frustrerte ungdommer og barn som tror at lykken ligger i å tjene mest mulig penger og få hjerteinfarkt før de har fylt tredve. Og hvilke tradisjoner har ikke den generasjonen å føre videre til sine barn? Hvis de har tid og råd til å skaffe seg barn da?!

Det er kanskje noen og enhver av oss som bør stoppe opp og tenke litt på hva som er i ferd med å

skje. Hvor har det blitt av den gode, gamle julestemningen? Vi gjør så godt vi kan, men finner liksom ikke tonen i alt det ytre faset med plastnisser, julemusikk av Elvis og «Nå skal vi kose oss dere»-programmer i fjernsynet.

Jul — det var forberedelser og spenning det — ikke ferdiglaget mat og tradisjoner «timet» etter tidens såpeoperaer i TV.

Hvem husker ikke lukten av marsipan og småkaker — det skulle være sju slag. Og smultringene fascinerte der de lå og freste i fett. Og sylten — stor og med en egenartet lukt av nellik og lake. Hele adventstiden var fylt av lukter og forventning. Likevel var lille-julaften og julaftens morgen travelt for en mor. Det skulle vaskes og pyntes lille julaften til tonene av Alf Prøysens julekveldeviser, og maten skulle være ferdig til omtrent rett etter kirketid på julaften. Og vi hadde snø! Da kirkeklokkene ringte julen inn, sto vi ofte ute og hørte på mens snøen drysset lett ned i et nyvasket hår og ansikt. Det ble så stille i gatene. Alle var samlet til julefest — det var høytid for hele familien. Lysene ble tent på bordet, og vi satte oss ned for å nyte ekte norsk og hjemmelaget julemat — det var et år siden vi i det hele tatt hadde sett lutfisk og ribbe. Ute hadde mørket senket seg, men det lyste fra alle vinduer, og Sølvguttene sang julen inn...

Det blir liksom ikke det samme når husets punker slenger seg ned ved bordet — iført walkman og med «Iron Maiden» i øreproppene. Og maten blir levert på døren av en kinarestaurant, betalt med kredittkortet til fru i huset — nettopp hjemkommet fra studietur i langtvekkistan. Far er opptatt med en boksekamp på Super Channel i TV og dropper middagen til fordel for en juledram. Husets håpefulle er selvsagt full av forakt for slike påtrengende tradisjoner, og drar snart ut i julenatten for å knuse lamper og velte gravsteiner.

Jeg får si det slik: «Demokratene» har fått den jul de fortjener, og til alle dere andre:

En riktig god og gammeldags jul!

ønsker

Jan Holthe